

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/63/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420200159
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6420200159.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny X., syna otca G. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. P., ulica V. V. XXXX/XX, t.č. v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody X. X., W. X a matky T. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. P., Na T. P. XXX/XA, t.č. T. L. T. XXX, o návrhu otca na úpravu styku s maloletým, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na úpravu styku s maloletým **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 16.01.2020 otec maloletého doručil Okresnému súdu Žiar nad Hronom návrh, ktorým sa domáhal styku s maloletým tak, aby bol s ním oprávnený sa stýkať každý druhý týždeň od piatku od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a v nepárny týždeň vždy v stredu od 15:00 hod. do 17:30 hod., vo vianočné sviatky striedavo a cez letné prázdniny prvý mesiac. V návrhu otec maloletého uvádza, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky. On ako otec sa chce podieľať na výchove maloletého a to tak, že sa s ním chce stýkať, v čom mu matka maloletého aktívne bráni. On absolvoval protialkoholické liečenie, po jeho skončení nastúpil výkon trestu odňatia slobody - a teda od januára 2019 nebol v styku s maloletým synom. V júni 2019 sa vrátil z výkonu trestu, šiel navštíviť maloletého syna, bol vyhnaný, maloletému nič neurobil, ale znova bolo na neho podané trestné oznámenie, za čo bol odsúdený na 5 mesiacov, z čoho 3 mesiace strávil vo väzbe. Matka maloletého s ním stále komunikovala, vybavovala mu rôzne veci počas väzby, preberala jeho dôchodok, on jej poslal 400,- Eur na zaistenie bývania, telefonovala s ním. Po prepustení dňa 07.11.2019 matka maloletého prestala s ním komunikovať, dozvedel sa, že má iného muža. Keď sa chcel s maloletým stretnúť reagovala na to, že mu maloletého nedá, resp. že sa môžu stretnúť pod jej dozorom. Povedala mu dokonca, že ak nedonesie potvrdenie od psychológa, že sa môže s maloletým stretávať, tak mu maloletého nedá. Kladie si podmienku, že sa s maloletým môže stretnúť len v jej prítomnosti. Nevie aký je zdravotný stav maloletého, nevie aké sú aktivity maloletého, proste o maloletom nevie nič. Celú vec a konanie matky maloletého považuje za účelové. Žiada súd o urýchlené rozhodnutie a tiež žiada, aby bol maloletý T. podrobený psychologickému vyšetreniu, nakoľko málo rozpráva, veľmi málo komunikuje, nedokáže mu povedať čo robil, čo jedol. Matka maloletého to asi nerieši čo je jemu veľmi ľúto.

2. Dňa 04.02.2020 matka maloletého doručila k návrhu otca protinávrh, ktorým sa domáha zvýšenia výživného na maloletého na cca 40,- až 50,- Eur mesačne. Matka protinávrh odôvodňuje tým, že pri zverení maloletého do jej osobnej starostlivosti otec maloletého bol zaviazaný prispievať na neho výživným v minimálnej výške. Otec maloletého vie na akej adrese sa momentálne nachádzajú, párkrát mu aj navrhla aby sa stretol s maloletým, ale výhradne len v jej prítomnosti, nakoľko vie aký má zdravotný

stav otec maloletého a má strach o maloletého aby sa mu niečo nestalo. Otcovi nebráni v styku s maloletým, ale trvá na tom, aby sa stýkali v jej prítomnosti, alebo v prítomnosti sociálnej kurátorky. Ako sa otec maloletého vrátil z výkonu trestu výživné jej neplatí. Ako dôvod uviedol, že mu pozastavili invalidný dôchodok. Pokiaľ bol otec vo výkone trestu tak jej posielal výživné a aj niečo navyše, keďže sa mu starala o byt aj o psa. Udržiavala s ním kontakt aj keď bol vo výkone trestu, pretože ju prosil aby sa postarala o nejaké veci a o byt. Od januára 2018 nebyva v spoločnej domácnosti s otcom maloletého. Je ochotná doložiť výdavky, ktoré minula na otca maloletého a tiež doklady o tom koľko on jej na to poslal peňazí. Niekoľkokrát mu dala aj peniaze do rúk keďže nemal ani na jedlo, pretože požíval alkoholické nápoje. Nevie, či otec maloletého v súčasnosti naďalej požíva alkoholické nápoje, nakoľko sa jej pri telefonovaní cez messenger zdal, že mal vypité a bol agresívny. Zatiaľ je maloletý v kontakte s otcom cez videohovor. Pri konflikte v roku 2018 kedy ju otec maloletého v prítomnosti maloletého škrtil, napadol so zbraňou a ešte aj vydieral cez maloletého syna. Za to bol otec maloletého odsúdený na náramok a k protialkoholickému liečeniu. Mal aj zákaz priblížiť sa k jej osobe na 5 metrov. Ako prišiel otec maloletého z protialkoholického liečenia vyhrážal sa jej aj jej rodine, že ich všetkých zabije. Za to bol tiež odsúdený na trest odňatia slobody. Žiada, aby súd zistil aký je psychický stav otca maloletého, v čase keď sa liečil v Kremnici jej lekárka oznámila, že otec maloletého má poškodenú psychiku z alkoholu a že je alkoholik so psychózou.

Maloletý T. navštevuje materskú škôlku, platí mu mesačne cca 50,- Eur, preto žiada zvýšenie výživného na cca 40,- až 50,- Eur.

3. Dňa 06.02.2020 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny X. P. adresoval Okresnému súdu Žiar nad Hronom správu z prešetrenia pomerov maloletého, v tom čase bol otec s maloletým v telefonickom kontakte cca 2 krát do týždňa.

4. Na pojednávanie vytyčené Okresným súdom Žiar nad Hronom na deň 11.02.2020 sa otec maloletého nedostavil z dôvodu ochorenia. Na tomto pojednávaní matka maloletého uviedla, že spolu s maloletým býva na adrese T. L. T. XXX., kde sa mieni s maloletým zdržiavať i v budúcnosti, v tejto obci maloletý navštevuje aj materskú školu.

5. Dňa 17.02.2020 Obec T. L. T. potvrdila, že matka s maloletým býva v spoločnej domácnosti s T. P. na adrese T. L. T. XXX.

6. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením č.k. 9P/3/2020-77 zo dňa 09.03.2020 preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Brezno. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 13.03.2020. Celý spis vo veci maloletého bol Okresnému súdu Brezno doručený dňa 03.04.2020.

7. Dňa 19.05.2020 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny X. zaslal Okresnému súdu Brezno správu o prešetrení pomerov maloletého. Z tejto správy súd zistil, že maloletý navštevuje Materskú školu v T. L. T., kde sa mesačne platí poplatok 15,- Eur a za stravu 30,- Eur. Zdravotnú starostlivosť maloletému stále zabezpečuje detská lekárka MUDr. Višňovská v Banskej Štiavnici. V starostlivosti matky o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky. Maloletý má zabezpečené a naplnené všetky potreby pre zdravý, všestranný vývin. V domácnosti matky a jej partnera T. P. má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý spánok, odpočinok, hru i stravovanie. Maloletý má vytvorenú silnú vzťahovú väzbu k matke. Pozitívnu väzbu má vytvorenú aj k partnerovi matky. Počas šetrenia maloletý neprejavoval žiadne obavy alebo nepokoj. Prostredie, v ktorom sa nachádza je bezpečné, stabilné a dostatočne podnetné.

8. Na pojednávanie vytyčené na deň 25.08.2020 sa otec maloletého nedostavil. Svoju neprítomnosť písomne ospravedlnil tým, že sa nachádza v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v X. X., žiadal, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti.

9. Dňa 10.08.2020 Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, zdravotnícke zariadenie podpísané npor. MUDr. Jánom Hudecom, služobným lekárom doručil súdu zhodnotenie stavu otca maloletého. Z tejto správy súd zistil, že od 14.07.2020 sa otec maloletého nachádza vo väzbe, počas tohto obdobia doteraz je v zdravotníckej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia. Jeho aktuálne chronické diagnózy sú : Stvrdnutie pečene s pažerákovými kŕčovými žilami a brušnou vodnatieľkou, Chronický zápal podžalúdkovej žľazy zapríčinený alkoholom, Choroba vysokého tlaku, Porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním alkoholu : syndróm závislosti, Zatiaľ bližšie neurčené cukrovka v štádiu došetovania.

10. Na pojednávaní dňa 25.08.2020 matka maloletého súdu uviedla : "Ja navrhujem návrh otca zamietnuť. On je už druhýkrát vo väzbe. Prvýkrát bol za ublíženie na zdraví. Súdu predkladám aj trestný rozkaz Okresného súdu v Žiari n/Hronom a teraz údajne tiež má byť za ublíženie na zdraví. Mám také informácie, že by mal ublížiť svojej terajšej priateľke. On keď užije alkohol nevie čo robí a ak sa napije on môže pri styku ublížiť tak mne ako aj synovi. Ja by som bola najradšej keby sa otec s maloletým nestýkal. Prípadne ak by sa otec s maloletým mal stretnúť tak v prítomnosti mňa ako aj iných ľudí, lebo ja sa s ním bojím zostať osamote aby mi neublížil. Otec prejavuje záujem o maloletého veľmi zriedka iba sporadicky, účelovo napr. pred pojednávaním, ktoré bolo vytýčené na júl 2020."

Na tomto pojednávaní kolízny opatrovník uviedol : "Za aktuálnej situácie je úprava styku otca s maloletým bezpredmetná. My sme 05.05.2020 boli prešetriť pomery v rodine maloletej, 19.05.2020 sme súdu zaslali aj písomnú správu, nezistili sme žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloletého."

Na uvedenom pojednávaní matka maloletého predložila súdu trestný rozkaz Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 14.08.2018, ktorým bol otec maloletého uznaný za vinného z toho, že dňa 28.03.2018 v čase okolo 15:00 hod. v obývacej izbe bytového domu s popisným číslom XX na ulici V. V., X. P. počas toho ako jeho družka T. L., nar. XX.XX.XXXX. sedela na gauči spolu s jej 1 a pol ročným synom, chytil ju v oblasti krku a začal škrtiť, pričom počas toho hovoril, že ju zabije, následne ju chytil za vlasy, stiahol na zem, kde ju znova začal škrtiť a hovoriť jej "vy odtiaľto dnes neodídete", počas toho ako bola na zemi tak si išiel vziať krátku guľovú zbraň značky EKOL Botan cal 9 mm, čiernej farby so zásobníkom, ktorá je na plynové náboje, s touto sa postavil nad ňu a namieril na jej hlavu so slovami "zabijem Vás", pri danom incidente jej stláčal ruky, na ktorých mala prstene takou intenzitou, že jej začala tiecť krv, pričom takýmito konaním jej spôsobil zranenia a to pomliaždenie a opuch krku a tržnú ranu na prostredníku pravej ruky, ktoré si nevyžiadali liečenie a práceneschopnosť a uvedeným konaním vzbudil u T. L. dôvodnú obavu o život a zdravie a najmä, že svoje vyhrážky uskutoční, čím spáchal prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2, písm. a/, b/ Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. s poukazom na § 138 písm. a/ Trestného zákona a s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona, za čo bol odsúdený k trestu domáceho väzenia v trvaní jedného roka.

11. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

12. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

13. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmom dieťaťa.

Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru, Dohovor je uverejnený pod č. 104/1991 Zb.

14. Podľa čl. 5 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä :

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom, dohoda sa stane súčasťou rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Ak sa rodičia nedohodnú, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí, ktorým sa upravuje výkon rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

18. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s podaniami otca maloletého, oboznámením sa s opatrovníckym spisom maloletého a zistil tento stav :

19. Maloletý je narodený mimo manželstva. Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom č. k. 7P/26/2018-18 zo dňa 26.09.2018 upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že ho zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným v minimálnej výške a styk otca s maloletým neručil. V tom čase tak maloletý ako aj jeho rodičia bývali na adrese V. V. XXXX/XX, X. P.. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 02.11.2018. Od 04.03.2020 je tak maloletý ako aj jeho matka prihlásený na trvalý pobyt na adrese T. L. T. XXX.

V čase rozhodovania Okresného súdu Žiar nad Hronom, ktorý súd styk otca s maloletým neurčil, teda v podstate tento styk ponechal na dohodu rodičov, už bol vydaný trestný rozkaz (14.08.2018) tým istým súdom, ktorý otca maloletého uznal vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania, ktorého sa mal dopustiť v marci 2018 voči matke maloletého za prítomnosti maloletého, ale aj voči maloletému, nakoľko počas fyzického útoku na matku maloletého jej hovoril "vy odtiaľto dnes neodídete""zabijem Vás".

Od 14.07.2020 sa otec maloletého nachádza vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody X. X. od začiatku v zdravotníckom zariadení. Podľa potvrdenia služobného lekára zdravotníckeho zariadenia otec maloletého trpí chronickými diagnózami zapríčinenými užívaním alkoholu, medzi ktorými je aj Porucha psychiky a správania.

20. Podľa citovaného ustanovenia § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnyimi alebo zákonodarnými orgánmi.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd vzal do úvahy, že v súčasnosti sa otec maloletého nachádza vo väzbe, už v minulosti sa otec maloletého dopustil násilného trestného činu tak voči maloletému ako aj jeho matke, za čo bol aj potrestaný. Nakoľko sa otec maloletého nachádza vo väzbe, čiže je pozbavený možnosti voľne sa pohybovať, jeho návrh na styk s maloletým je v súčasnosti nereálny.

V prípade, že by otec maloletého nebol vo väzbe vzhľadom na jeho diagnózu Porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním alkoholu, ako aj vzhľadom na jeho predchádzajúcu trestnú činnosť, súd by sa musel zaoberať či je v záujme maloletého stýkať sa so svojim otcom, v akom rozsahu, resp. či za prítomnosti iných osôb. Za tým účelom by súd do konania musel pribrať znalca z odboru psychológie. Z hľadiska hospodárnosti, ako aj vzhľadom k tomu, že otec maloletého má v súčasnosti obmedzenú slobodu, súd k takémuto kroku nepristúpil. Ak by otec maloletého bol na slobode a naďalej by mal záujem osobne sa stýkať s maloletým, je v jeho možnostiach podať nový návrh, ktorý by akceptoval aj nové bydlisko maloletého, resp. vzdialenosť bydliska otca od bydliska maloletého. V návrhu sa otec okrem iného domáhal aj úpravy styku v pracovný týždeň, čo by však vzhľadom na vzdialenosť týchto bydlísk nebolo reálne.

21. Na základe zistených skutočností po doporučení kolízneho opatrovníka súd návrh otca v plnom rozsahu zamietol.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd v konaní nezistil ani také skutočnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov považoval za spravodlivé. Takejto náhrady trov konania sa ani jeden z účastníkov nedomáhal.

23. O protinávrhu matky maloletého na zvýšenie výživného súd koná samostatne pod zn. 8P/65/2020.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.